

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Aldozattétel Petőfi emlékének.

Petőfi dalárdánk a fejeregyházi csatatéren.

Néhány szó a debreceni nőkhöz.

Debrecen, július 19.

Fel a fővel! Magasra a zászlóval! Hadd zendüljön a magyar dal kint a csatatéren, hol Bem apó gyászos csatáját megvívta! Hol a vesztett viadal után „fuvó paripák“ gázoltak keresztül a magyar nemzet félisteni költőjének, Petőfi Sándornak holttestén. Kozák dárdáktól véres holttestén, melyet ösmeretlen sirba tasztított az ellenséges vakbutaság.

Ma is csatákat vivnak ott a bérces hazában. A sebekből vérző magyarság vivja nagy csatáját, létküzdelmét a hegyekről, az erdőkből özönlő oláhsággal szemben, melynek ereje nőttön-nő.

Fel a fővel! Magasra a zászlót! Hadd zendüljön a magyar dal a szabadsághősök véréből harmatos csatatéren. Hogy, érezzék a szorongatott erdélyrészi magyarok — nincsenek magokra hagyatva! Az elbizakodottan agyarkodó oláhság is, hadd lássa! Elnek még a Tiszamentén is erősfajú magyarok, akik nem hagyják el a testvért! Ha kell, ma is felülnek a huszárlóra.

*

A mai kiélezett viszonyok között valóságos zászlóbontásnak dicsőíthető a debreceni Petőfi-dalkör megjelenése az erdélyi részen. A szászság bátyás Segesvárában, kint a bushangulatu fejeregyházi csatatéren Petőfi Sándor szobor emlékénel, a névtelen hősök sirhantjai fölött állított emlékoszlop mellett.

Ez nem közönséges „kéjkirándulás“. Fogadalomtétel és a testvéri hűség felujtása, melyet a nagy költő emlékezete ragyogó fényvel sugároz körül.

Az erdélyrészi fenyegetett magyarság jobbjai méltányolják is ezt az áldozattételt. Méltányolják a debreceni Petőfi-dalárda leutazását, hisz' a város, a szomszédos vármegyék magyarsága, előkelőségei ünnepsé-

geket rendeznek üdvözlésükre. Három hangversenyt is rendeznek közreműködésükkel. — Tiszteletükre. Méltányoljuk, értsük meg tehát mi debreceniek is őket. Járuljunk hozzá, hogy augusztus hónap első napján, mennél magyarosabb legyen ez az ünnepély, kint a segesvári csatatéren, hol kis pacsirták áradó éneke hallatszik.

Aki teheti, csatlakozzék szívvel, lélekkel a Petőfi-dalok lelkes csapatjához. Debrecen város népe adja meg a súlyát ennek a zarándokutnak. Tegyük lehetővé, hogy valamelyik bájos debreceni „civis lányka“ is koszorukat helyezhessen a költő, a szabadsághősök emlékkövére... Koszorukat, melyeket a debreceni csatamezőt árnyékoló „nagyerdőnk“ tölgyfáinak, cserfáinak lombjaiból fonogatnak össze magyar asszonyok, magyar lányok fehér kezei.

Tegyük lehetővé, hogy a debreceni egyenruhás 13 öreg honvéd is meghajthassa lobogóját a riadó csatadalok költőjének, a hazáért, szabadságért elvérezett hős bajtársak sirjánál... A nyitott sirjokhoz haladtokban hadd érjenek még egy utolsó, egy igazi nagy örömnapot! Az oláh veszedelmek színhelyén elevenítsék fel még egyszer a 48-as honvédek példátlan dicsőségét.

Ezeknek a keresztülviteléhez — természetesen — költségek is szükségesek. Debreceni lelkes magyar nők, asszonyok, lányok, ti vegyétek kezetekbe ezt a gyűjtést. Társadalmi gyűjtést! Amelynek eredményét pedig szolgáltatások át a dalos egyesület pénztárosának, Márton Gyulának, aki azokat hirlapilag nyugtatni fogja.

Hadd zendüljön dal, édes magyar dal a szabadság hősök véréből harmatos csatamezőn, aholottan Bem apó gyászos csatáját megvívta. Bemnek, Kossuthnak, Petőfinek kedves katonái, a debreceni egyenruhás öreg honvédek, hadd lobogtassák meg ott még egyszer ott a zászlót!... Az én lelkemben olyan bájos, olyan kitörölhetetlen emlékü volna ez a kép...

Móricz Pál.

Politikai hireink.

Budapest, július 19.

A delegációk összehívása. Főhivatalosan jelentik: Több lapközlemény az ideai delegációk egybehívásának határidejével foglalkozik és egyesek tudni akarják, hogy e határidőt ki fogják tolni. A delegációk összehívásának határidejét a közös kormány a két miniszterelnökkel egyetértésben fogja megállapítani. Tekintettel azonban a reicherat munkaprogramjára, amely az idén csak június havában intézhetette el a költségvetést és tekintettel a magyar válságra, amely csak rövid idő előtt nyert az eddigi kabinet újból való kinevezésével ideiglenes megoldást, a két kormány eddig még nem volt abban a helyzetben, hogy tárgyalásokat kezdetett volna az ezidei delegációk összeülését néző pontjára nézve. Egyelőre a kormányok csak abban egyeztek meg, hogy szeptember havában megkezdik a tárgyalásokat a közös költségvetésről és ez alkalommal szőnyegre hozzák a delegációk megnyitásának időpontját is.

A Stenczinger-ház megvétele.

Mikor bontják le?

Debrecen, július 19.

Éveken át húzódott a Stenczinger-ház megvételének ügye, de csak nem jutott még odáig a dolog, hogy a város legszebb részéről eltüntethessék azt az ódon, rozoga emeletes házat

Most már végre a Stenczinger-ház napjai meg vannak számlálva. A belügyminiszter azt a közgyűlési határozatot, melyben a város megveszi a Stenczinger-házat 205 ezer koronáért, — jóváhagyta. Az átvétel elé azonban újabb akadályok gördültek, melyek azonban könnyen elháríthatók.

Özvegy Stenczinger né ugyanis beadványt intézett a tanácshoz, — melyben az átadást több feltételhez köti.

A tanács mai ülésen tárgyalta a beadványt és miután már többször előfordult, hogy a ház jelenlegi tulajdonosai, illetve özvegy Stenczinger né folyton újabb és újabb kérelmekkel áll elő, amik az átvételt hátráltatják, — mostani kérelmével

Tavaszi öltönyt, felöltőt, színes mellényt legszebben tisztít

HRABÉCZY.

Gyár és főüzlet: Széchenyi-utca 24. sz.

Fióközlet: Csapó-utca 28-ik sz. a

erélyesen bánt el, azok legfőbb részét elutasította. Csúpan a ház tehermentesítésére ad majd a tanács előleget a vételárból, de ezt is csak úgy, ha a szerződést a tulajdonosok aláírják.

A házat a város ez év november 1-én veszi át. A lebontást a jövő év kora tavaszán megkezdik, úgy, hogy a jövő év első felére már egy gyönyörű tér fogja emelni ott a nagytemplom előtt Debrecen nagyvárosias jellegét és szépségét.

EGYHÁZ, ISKOLA.

— **Női kereskedelmi tanfolyam.** Értessük az érdekelt szülőket, hogy az 1908. évben szervezett női kereskedelmi tanfolyam 11-ik évfolyama folyó évi szeptember 1-én megnyílik, melyre oly leánynövendékek vehetők fel, akik valamely polgári vagy felsőbb leányiskola négy osztályát elvégezték, avagy megfelelő előképzettségüket sikeres felvételi vizsgálattal igazolják. Ezen a tanfolyamon — amint a szervezeti szabályzat különben is előírja — valamennyi tantárgyat a felső kereskedelmi iskola tanárai, tehát kereskedelmi oktatásra képesített tanerők tanítják s ez a körülmény biztosítékot nyújt arra nézve, hogy növendékeink tanulmányaikkal a követelményeknek megfelelően készülhetnek el, az évről-évi vizsgálatot sikerrel tehetik le. Jelentkezéseket naponta délelőtt 10-től 12 óráig fogadjunk el. Ugyanakkor elfogadjunk jelentkezéseket a felső kereskedelmi iskolai érettségire előkészítő 3 éves külön női tanfolyamra is. Erre a külön tanfolyamra oly leánynövendékek vehetők fel, akik valamely középiskola (polgári, felső leányiskola, gimnázium) négy osztályát sikerrel végezték. Bővebb felvilágosítást az érdeklődőknek készíttünk. A kereskedelmi tanintézet igazgatósága.

Kitüntetett tanítók. Két kiváló férfit ért ma a vallás- és köz-

oktatásügyi miniszterium részéről egy kitüntetés. Gróf Apponyi Albert leiratban értesítette Debreczen város közigazgatási bizottságát, hogy Herczeg János és Tóth László debreczeni tanítókat a népnevelés terén szerzett érdemeikért kétszáz korona jutalomdíjban részesíti s ezen jutalmat ezentúl minden évben folyósítani fogja. A kitüntetett férfiak több mint negyven éve működnek a tanítói pályán és sok kiváló érdemük mellett ez vezette a miniszteriumot, hogy a hosszú és buzgó munkálkodást megjutalmazza.

Nem lehet parcellázni Ohatot.

Nem arra való föld.

Egy elutasított kérelem.

Debrecen, jul. 19.

A városi élet különböző fórumain, bizottsági üléseken, közgyűléseken gyakran emelkednek hangok, hogy a város nagyobb, bérbeadott birtokait, nevezetesen elsősorban az Ohat pusztát parcellázni kellene. Súlyos és nyomós érv gyanánt hozzák fel az Ohat környékén lakó nép földinségét és nyomasztó szociális helyzetet.

Az Ohat pusztá parcellázásának kérdése a mai tanácsülésen ismét felszínre került a Magyar Gazdaszövetség beadványa révén, melyben a szövetség Hegyek község lakosságának hozzájuttatott kérelme alapján a maga részéről is a legmelegebben kéri, hogy a város legyen figyelemmel a kis emberek érdekeire is. És ahelyett, hogy egy tagban adná ki az ohati pusztát, parcellázza inkább és juttassa a kisemberek kezére, miáltal sok nyomoruságot és szegénységet szüntetne meg.

A tanács teljes mértékben honorálta is a kérelem indokait, de többféle nyomós indokból nem teheté magáévá annak álláspontját. A parcellázás ugyanis, mint a tanácsülésen kifejezést is adtak ennek, egyenesen a város érdekeibe ütközik. Most viszont véghez az Ohaton egy milliós építkezést, hatalmas gazdasági épületeket emelnek, olyanokat, melyeket csak nagybirtok-gazdálkodás és nagybirtokrendszer mellett lehet használni, de amelyeket a kisgazdák használni egyáltalán nem tudnának. A parcellázás elleni legfőbb argumentum pedig az, hogy az ohati föld természete olyan, hogy a birtok parcellázásra nem alkalmazható. Az egyik része homok, másik mocsáros s csak egyrésze fekete jó föld.

A parcellázás egyébként is csak úgy jöhetne létre, ha az érdekelt kisgazdák konzorciumot, vagy valamelyes szövetkezést alakítanak. De hát ez esetben a környékeliek kellene először kezükbe venni az ügyet és csak aztán fordulhatnának a városhoz. — Mindezeknél fogva a tanács a gazdaszövetség és az egyékek kérelmének a maga hatáskörében nem tehet eleget, de azért azokat a szociális szempontokat tekintve, melyek a parcellázás mellett szólnak, figyelembe véve elhatározta a tanács, hogy a parcellázás kérdését a gazdasági bizottság, majd a közgyűlés elé viszi.

Tömeggyilkoló motorverseny.

Nagy automobil-katasztrófa Berlinben.

— Távirati tudósítások. —

Berlin egyik versenypályáján ma borzalmas szerencsétlenség történt. Verseny közben az egyik auto-

Katonalevél Tirolból.

Rovereto.

Egy sivar, pokoli hőségű katlanból küldöm eme pár soromat üdvözlésként a szép magyar alföldnek, rónaságnak. Üdvözlés ez, de nemcsak a magam, hanem számtalan magyar fiu részéről, kik itt emez Istentől vert dél Tirolban eszik a császár kenyereit. Nincs toll, amely le tudná írni azt a vágyakozást, azt a sóvárgást a hazai föld, a szülői ház, az ismerősök s kedvesek után, ami itt mindnyájunkat gyötör! De hát miért is valánk oly balgák, hogy ide kívánczozánk?

Az a nagy törekvés, amely a magyar társadalomban mindenütt mutatkozik, hogy ki-ki igyekszik idegen nyelvet, de legalább is a németet elsajátítani, évente nagy számú önkéntest vonz ki az osztrák ezredkebe. Természetes, hogy csak helyeselni lehet azt, hogy a mi ifjaink a katonaság amugy teljesen meddő évét így akarják hasznukra fordítani. Sajnos azonban, hogy a célt kevés éri el; mert részint a tiroli vadászrezdek hirneve szerint Tirol, (azonban csakis észak Tirol) mesés szépsége az Ausztriában szolgáló magyar önkéntesek kilentized részét ide csábítja. Így azután Roveretóban 26, Trientben 22, Bregenzben 18, Bozenben 24, Innsbruckban pedig 40 volt az idén a magyarok száma az önkéntes iskolában, amiből a következőket önként lehet vonni. A magyar elem az önkéntesek között tulnyomó s eme városokban az utcákon lépten-nyomon magyarul társalgó önkéntesekkel találkozik az

ember. S ha valaki az édes anya nyelvet használhatja, bizony nem fogja az átkozott némettel tördelni a nyelvét. Így nagy rész németül meg nem tanul; az egy év, hasonlatosképen az oda haza szolgálóival, elveszett, kitörölt az életből, nem szólva ama veszélyről, mely többeknek folyvást a feje felett lebeg, hogy 2 évig szolgáljanak.

Tudom, hogy az ideai sorozások alkalmával is egy sereg önkéntes kérte tiroli ezredhez való beosztását, talán még többen, mint az idén.

Ők is hasonlatosan hozánk, esalódva kerülnek annak idején haza. De, ha talán ezek közül egy pár sorimat elolvassa, hol pedig kellemetlenségekre, keserűségekre, de különösen a megaláztatásokra egyáltalában ki sem tértem, talán megszívleli azt? Most még van idő arra, hogy az áthelyezéseket kérjék Grázba, Klagenfurtba avagy valamelyik sziléziai felső ausztriai, sőt galíciai ezredbe, ahol alig akad magyar önkéntes. Biztosítom őket arról, hogy ezt soha nem fogják megbánni.

*

Most pedig egy pár szót Roveretóról. Egy keskenyen tovahuzódó völgy katlanban terül el a város s két oldalt kopár sziklafalak, melyeken nem hogy fa, de még fű sem terem, meredeznek az ég felé. Az Etsch és a Lenó 3 részre szelik s folyásukat a katlan torkában elterülő óriási lava tömeg zavarja meg lépten-nyomon. Tagadhatatlan, fenséges, de egyszersmint megborzongtató is ez a látvány, hol a természet oly sivar, oly

kopár. A hőség elviselhetetlen, pokoli, a levegő rekedt.

Az én gyenge tollam nem képes ecsetelni mindazt a borzalmas szépséget, amit itt láthatni. De utalok Dantéra, ki az ő poklát itt Roveretóban írta s aki e művében a környéket mint a poklot állította oda. A ház hol Dante a munkáját írta, teljességében van s ami magától értetődik, igen szép emléktáblával van megjelölve. Tulajdonosa egy báró, aki Dante leszármazottjának vallja magát, két gyönyörű szép leánya van s igazában inkább az ő kedvükért, semmint a Dante emlékéért másznak fel az idegenek eme Roveretónál 200 méterrel feljebb fekvő, s nem sokat mutató házacskához.

A városnak csak 11000 lakosa van, de csinos rendezett s vízvezetéke, villanyvilágítása kifogástalan s fájó szívvel kell konstatálni, hogy kulturális tekintetben is mesze felülmúlja jóval nagyobb magyar városainkat. Gimnasiuma, tanítóképzője s felsőbb leányiskolája, de különösen mesés berendezésű elemi iskolái bárhol példa képül szolgálhatnak: Gyáraiban pedig, a környékben kopár természetlen sziklákön elterülő falvak lakossága keresi meg mindennapi kenyerét.

Lehet sokat látni, tanulni, de azért csak teljen el a kis 77 nap, a legnagyobb üdeséggel ugrom be a legelső gyorsvonatba azon reményben, hogy soha többet nem látom viszont emez istenverte helyet, melynek természetlen sivar földjére annyi izzadságom esorgott.

Kiss.

mobil felrobbant, felgyújtotta a tribünt s borzalmas pusztítást okozott a nézők soraiban.

Két ember a helyszínen meghalt, közel negyven megsebesült. A halottak száma folyton szaporodik, mert a kórházban a súlyosan sebesültek egymásután halnak meg. Az irtózatot katasztrófáról az alábbi távirati tudósításokat kaptuk:

Berlin, jul. 19. A régi botanikai kert helyén lévő új versenypályán délután két utrendező előkocsis összeütközése következtében súlyos robbanás történt. Az égő motor a korlátot át a nézők tribünjére repült. A halottak számát hétre, a súlyosan sebesülteket pedig mintegy harmincra teszik. A régi botanikai kertben lévő versenypályán történt szerencsétlenségről még a következőket jelentik: Az első motorkocsis keréksintörés következtében felfordult s az ezt követő motorkocsis, amidőn ki akart térni, a korlátot át a nézőközönség soraiba repült. A motor a levegőben megfordult és azután felrobbant. A benzin kiömlése következtében a tribün meggyuladt. Három ember megégett és meghalt, 32 ember részben súlyosan, részben könnyen megsebesült. A tüzet a tűzoltóság rövid idő alatt eloltotta. Este fél 9 óráig a halottakat nem ismerték fel.

Berlin, július 19. A versenypályán történt katasztrófára vonatkozólag még a következőket jelentik: A Porter-Porschmann vezetőpár hátulról motorjának előlő kerekével belefutott Riser versenyző motorjába, aminek következtében képtelenek voltak kormányozni a motort, amely erős görbületnél teljes gyorsasággal átrepült a korlátot a nézők közé. A benzin felrobbant és a lángnyelv közel állók ruháit meggyújtotta, ami nagy pánikot okozott. Ketten nyomban meghaltak, 20-an súlyosan, 12-en könnyen megsebesültek. A nézők nagy része súlyos idegrázkódást szenvedett. Számos nézőt, akik jelentéktelenebb sérüléseket szenvedtek, lakásukra szállították, mert az otthoni kezelés elegendőnek látszott. Nagyszámú néző, kik sértetlenek maradtak, a korlátot át a versenypályára ugrottak és elbukatták az összes többi versenyzőket. Fél hatkor a tűzoltóság több kocsival kivonult, eloltotta a tüzet és a súlyosan sérülteket kórházba szállította, hol az éjszaka folyamán két sebesült meghalt. A szerencsétlenség híre gyorsan elterjedt az egész városban és a legkülönbözőbb tulzott híresztelésekre adott alkalmat a katasztrófa terjedelmét illetőleg.

Irodalom, művészet.

Május. Ötvös Béla hírlapírónak a cím alatt kötetbe gyűjtött novellái már elhagyták a sajtót. A kis kötet külső kiállítása is csinos. Belső tartalmára még visszatérünk. A kötet ára 2 korona.

A Kaszinó rendkívüli közgyűlése.

A tagdíjak felemelése. A Kaszinó új helyiségei. Fényes berendezések.

Debreczen, jul. 19.

A debreceni úri kaszinó tegnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott. Az érdeklődés igen élénk volt amennyiben a rendkívüli közgyűlésen mintegy 130 tag jelent meg. Szunyogh Sándor kir. tanácsos elnök nyitotta meg a közgyűlést, konstatálván annak határozatképességét, — a jegykönyv hitelesítésére Márk Endrét és Szögyén Jánost kérte fel.

Majd Bodnár Géza, a kaszinó titkára, terjesztette elő a választmány javaslatát a 40 koronás évi tagdíjnak 60 koronára való felemelésére. A kaszinó mint ismeretes, a debreceni első takarékpénztár által építendő monumentális palotában kap helyet. A választmány a szerződést megkötötte a takarékpénztárral s az új helyiségek bérléte 14000 koronával emeli a kaszinó kiadásait.

A tagdíjak felemelése ezért vált szükségessé. A kaszinó új helyisége a disztermen kívül lesz 8 teremzerű szobából, olvasó, kártya, billiárd és társalgó stb. étteremből, fogadóból fog állani. Lesz ezenkívül két fürdőszoba s a szükséges mellékhelyiségek.

A tagdíj felemeléséről szóló javaslatához felszólaltak Márk Endre, Mariska György, Békéssy László, Zádor Lajos, Kardos László, Rásó Gyula és Weszprémy Zoltán.

A közgyűlés elfogadta a javaslatot s így a tagdíj 40 korona helyett 60 korona lesz. Az új tagdíj 1911. évtől kezdve lesz érvénybe. Ez év augusztusában költözik új helyiségeibe a kaszinó.

A tervek mely szerint az új helyiségek épülni fognak, közszemlére voltak kitéve s azok általános tetszést keltettek. A monumentális épület Piac-utcai frontján lesz a kaszinó, gyönyörű teraszokkal a legmodernebbül berendezve.

A közgyűlés a javaslat elfogadása után véget ért.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Kovács József polgármester szabadságának egy részét eltöltvén, tegnap hazaérkezett macsi birtokáról s átvette hivatala vezetését.

— **A központi választmány közlése.** Debreczen sz. kir. város központi választmányának a felszólamlásokra vonatkozó határozatai f. évi július 20-tól 30-ig a városháza kiadóhivatali helyiségében (földsz. 9. sz. szoba) közszemlére kitétetnek, azok, kiknek felszólamlása felett határozat hozatott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, azok pedig kiknek az 1899. XV. t. cz. 148. §-ában elősorolt határozatok kézbesítettek: a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. kuriához intézett felelő beszűket a központi választmány elnöke nagyságos Kovács József polgármester urhoz benyújthatják. A központi választmány.

— **Asszony, mint elektrotechnikus.** Érdekes kérvényt tárgyalt mai ülésén a városi tanács. Mernusitch Józsefné folyamodott a városi tanácsnak, hogy valamelyik ipari alapítványból adjon neki 600 korona segélyt. Mernusitch Józsefné Bpsten elvégezte az elektrotechnikai tanfolyamot és most gyakorlati ismeretek szerzése végett a debreceni villamostelepen folytat tanulmányt. Le szeretné tenni a felügyelői vizsgát és erre lenne szüksége a 600 koronás segélyre. A városi tanács nem döntött a kérdés felett, mert előbb utána nézzenek, hogy a Meszena-alapítványból lehetne-e a segélyt folyósítani.

— **Nem jó a gőzfertőtlenítő.** A város tanácsa a multkor felhatalmazta Tüdős Kálmán dr. t. főorvost, hogy szerezzen be egy gőzfertőtlenítő gépet. A megrendelést megtette dr. Tüdős, de a gyár nem szállított

alkalmas gépet. Ekkor egy másik cégnél, Schottola Ernő fővárosi cégnél tettek megrendelést, azonban ez a szállító sem küldött olyan megfelelő fertőtlenítőt, aminőre szükség volna. A küldött fertőtlenítő gépet vissza küldik.

— **Az új házadó.** A városi adóügyosztály közli: Debreczen sz. kir. város belterületén és határában ingatlanul bíró háztulajdonosok felhivatnak, hogy a részükre kikézbetített házadó kataszteri kérdőívet az iv külzetén levő címre 3 nap alatt és annyival inkább küldjék be, mivel a kérdőívek be nem adása, vagy a beadás körüli késedelmesség pénzbírsággal fog sújtatni.

— **A rendőrfőkapitány és Györffy báró ügye.** A következő sorok közzétételére kért fel báró Györffy Miklós: Felhívás a nagyközönséghez. Alulírott báró Györffy Miklós felkérem mindazokat a tisztelt egyéneket, kik szem- és fültanui voltak annak a felháborító jelenetnek, mikor Végh Gyula rendőrfőkapitány ur engem szombaton délelőtt a piacon a városháza előtt durván megtámadott, letegezett, később pedig, dacára annak, hogy neki nevémet, lakásomat és állásomat megmondottam, két rendőrrel lefogott és minden tiltakozásom dacára egyéni becsületem és személyes szabadságom megsértése és eltiprásával a rendőrség bünygyi osztályához hurcoltatott: — nevéket és lakásukat akár egyenesen nálam, akár megbízott ügyvédemnél Piac-utca 58. szám alatt bejelenteni sziveskedjenek. Debreczen, 1909. július hó 19-én. Báró Györffy Miklós.

— **Tanítók országos gyűlése.** Kozma László, a debreceni tanítói Arvaház igazgatója s a Magyar Tanítók Országos bizottságának elnöke tudatja a debreceni tanítósággal, hogy a Magyar Tanítók Országos Szövetségének alapszabályait változtatlanul jóváhagyták. Jelzi egyúttal, hogy a szövetség közgyűlését augusztus hó 22-ére hívta össze Budapestre.

— **Ifjabb Lám Sándor meghalt.** Súlyos csapás érte Lám Sándor kereskedőt. Egyetlen fia, ifjabb Lám Sándor 23 éves korában hosszas szenvedés után ma hajnalban 3 órakor meghalt. A fiatal ember tanulmányait már elvégezte, mikor hatalmába kerítette a gyilkos kór, mely lassanként sorvasztotta ifjú életét. Szülei mindent elkövettek, hogy megmentse az életnek. Külföldi gyógyhelyekre vitték, de mindez nem használt semmit. Pár hónappal ezelőtt ugyan félig gyógyultan tért vissza a beteg ifju, de itthon újra erőt vett rajta a kór és megölte. Temetése ma, kedden délután lesz a József kir. herceg-utca 16. szám alatti gyászszobából. A temetésen a Debreceni Dalegylet gyászadalokat fog előadni.

— **A Szent László-dalegylet kirándulása.** A Szent László-dalegylet folyó évi augusztus hó 1-én vasárnap, a délután induló vonattal nyári kirándulást rendez a szomszédos Szepes-Sóstóra, ahol délután 6 órai kezdettel ének, zene, szavalat és tánccal egybekötött hangversenyt tart. A kirándulás még kedvezőtlen idő esetén is megtartatik. Az állandó hölgybizottságot ez uton kéri az elnökség, hogy folyó hó 21-én, szerdán délután 5 órakor a rendezés megbeszélése végett a szokott helyen megjelenni sziveskedjenek.

FIGYELEM!

Debreczen sz. kir. város könyvnyomdai vállalata munka felvételi irodáját Kossuth- és Városház-utca sarkára helyezte át.

— **Az utszélről.** Az „Arany-Bikában” vigan járja az „orfeum”. Ez most a szalma-özvegyek „Eldorádója”. Ilyenkor kerülnek a mellényzsebbe az aranyból kovácsolt „karikagyűrűk”.

Senki sem férj, de férfi itten mindenki...

Baumann mester hatását, bármely nehezen ejti is ki nevét a debreceni ember, mondom, Baumann mester hatását leírni nem lehet.

Baumannt látni kell!

Mondja valaki Németh Andrásnak:

— Láttam! Az este is zsufova volt az orfeum... Különösen sokan voltak a szép hölgyek.

— Barátom! Csalóka kép ez!

— Hogyan értsem?

— Mert ma olyan nagy kalapjok, széles kalapjok van a kedves hölgyeknek... Egy-két hölgy maga elfoglal, maga betakar egy egész kerek asztalt.

Németh Andrásnál találóbban aligha jellemezte valaki ezt a ma kedvelt női kalapdivatot?...

— **A Kossuth-szobor-bizottság** szombati üléséről hozott tudósítunkat ki kell egészítenünk. A második és harmadik díjakkal kitüntetett művészeknek a neve tollba maradt a sebes újságírói munkaközben. A második díjjal jutalmazott (az elsőt tudvalevőleg nem adták ki) Róna József és a harmadik díjjal kitüntetett Margó Ede kiváló szobrászművészeinknek tartozunk ezzel a helyreigazítással. — Készséggel, örömmel cselekedtük.

— **Áthelyezés a nagycserei állomáson.** A nagycserei állomás kibővítése miatt az átjáró utat más irányba kellett áthelyezni, hogy belekerüljön a tranzverzális ut forgalmába. Kezdetben Bakóczy András cserei földbirtokából akart a város az ut átjáró céljaira 500 négyszöglet megvenni, de legutóbb ez a terv is változást szenvedett és a tanács most Apródi Mihály földbirtokossal tárgyal, mint akinek birtokán keresztül fog vezetni az új átjáró. A máv. üzletvezetőség az átjáró dolgát megsürgette, a tanács mai ülésén elhatározta, hogy az ügyet a maga részéről is siettet.

— **Lezuhant a fáról.** Ma délelőtt egy kilenc óra tájban a Péterfia-utcán szerencsétlenség történt. A Péterfia-utca végén levő fasorban felmászott egy ákácára Cseke József Csillag-utca 83. szám alatt lakó 12 éves kis fiú. Vakmerősége nem ismert határt. Mind feljebb és feljebb kuszott. A gyöngye ágak hajladoztak a lábai alatt. Ő azonban nem ügyelt erre. Tovább mászott, miközben olyan galyra hágott, amely nem bírta meg s ő lezuhant. Az esés következtében a jobb lába eltört s ezenkívül több apróbb zúzódást szenvedett. A mentők kiszállították a súlyosan sérült kis fiút a közpórházba.

— **Tűzoltó-felszerelések a Hortobágyon.** A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy a községek számára miniszteri rendeletben előírt szivattyukat és tűzoltó-felszereléseket a hortobágyi épületek számára is beszerzi.

— **Hogy szakadna az orfeum rátok, lányok!** Enektől már az egész Debrecen Baumann Károly „Pali Pali Palikám” pompás kupléja után. Baumann kétségkívül a legelső magyar komikus a publikum tódul is az Arany bika mulatóba, hogy Baumannt hallani elne mulassza. A szerződött tagok közül ki kell emelnünk a bájos Fenyvesy Ernát, kit rövid idő alatt meleg szeretetbe fogadott a közönség temperamentumosan és eleganciával előadott magyar és francia chan-

sonjaiért. A nálunk még teljesen új és ismeretlen artisták, esupa olyan tagok, kik a tél folyamán Budapest legelőkelőbb varietéiben vívtak ki frenetikus tetszést. Nem is csodálkozunk, ha az Arany bika mulató ilyen műsorral estéről-estére zúfolt házakat vonz.

— **Szerencsétlenség Piac-utcán.** Ma délután négy óra tájban a Piac utcán borzalmas szerencsétlenség történt. Egy stráfkocsi elgázolta Kálmán Józsefné Homokkert-u. 73. szám alatt lakó mosónőt, ki rendkívül súlyos zúzódásokat szenvedett. A szerencsétlen asszonyt a mentők lakására szállították. — A gondatlan kocsis ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Az Otthon-Mulató.** A Sass-utcai Otthon-kávéház nyári kertjében minden este szép számú közönség érdeklődőse mellett tartja előadásait az első magyar és lengyel daltársulat. Nagy tetszés kíséri állandóan a Dessert pár és Schnek Regina lengyel férfi imitátor sláger számait. A mulató műsora naponta változik egy új számmal. Az igazgatóság mindent elkövet a siker érdekében, amit a közönség méltányol is, mert már is kedvelt és látogatott szórakozó helyévé avatta az Otthon-mulatót.

— **Véletlen szerencsétlenség.** Mártonfalván szombaton dr. Balkányi Miklós nagybirtokos szőlőtelepén szerencsétlenség történt. Több napszamos dolgozott ott, akik délbent bementek a pújtába ebédelni. A falon ott függött egy fegyver, amely megvolt töltve. Bereczki Bálint nevű legény nem tudta ezt, lekasztotta a szögről s babrálni kezdte. A puská e közben elsült s a golyó a fiatalember lábába furdott. A súlyosan sérült Bereczki Bálintot hazaszállították a községben levő lakására, ahol az orvos a golyót kivette a lábából és sebet bekötözte.

— **Sikkasztó kocsis.** Mészáros József Apafi-utca 18. szám alatti bérkocsitulajdonos panaszt tett a rendőrségen, hogy Bartha István nevű kocsisa 10 koronát elsikkasztott tőle s a kocsiját is összetörte. Bartha István beismerte, hogy a pénzt eltulajdonította s azt is bevallotta, hogy a 10 koronát elverte s ittas állapotában tört össze a kocsija. — Bartha István kijelentette, hogy a kárt hajlandó megtéríteni.

— **Találtatott.** Folyó hó 18-án, azaz vasárnap este a szepesi Sóstón a vasúti beszállásnál egy ridikült találtam, igazolt tulajdonos átveheti Degenfeld-tér 2. szám alatt I. em. utcai lakás D. J.-nél.

— **Női táskák,** pénz-, szivartárcák, jubileumi albumok és emléktárgyak, Dávidházy Kálmán és Tsa cégnél készülnek.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Lám Sándor r. kath. 23 éves, Szőke Imre ref. 12 hónapos, Papp László ref. 1 hónapos, Nagy Sándor ref. 3 hónapos, özv. Szikszai Ferencné ref. 67 éves, Miskolci József r. kath. 78 éves, özv. Széll Mihályné ref. 79 éves.

— **Desifin,** lábizzadás ellen. 70 fillér. Rickl József Zelmosnál.

— **Szülők és tanulóifjúság szives figyelmébe.** A nagy szünidőre ajánlja 10,000 kötetből álló magyar és német kölesönkönyvtárát Csáthy Ferenc könyvkereskedő, II., Egyház-tér 2. sz. Kölesönkönyvtár-jegyzék ingyen. Telefon 296. sz.

— **Mentze Henrik áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejdíszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.**

— **Virágcsokrok és koszorúk** izléses kivitelben Paczelt Jánosnál készülnek. Piac-utca 28. sz. a.

— **Befőzéshez** duplavastag pergament (hólyag) papír kapható Thaisz Arthur papírkereskedésében.

Mi az újság.

Érdekesebb esetek mindenfelől.

Rablómerénylet fiatal urileányok ellen.

Budapestről jelentik: Három fiatal, intelligens leány, Pollák Aranka, Hirschfeld Irma és Hirschfeld Ilonka kirándultak a Sósfürdőbe, ahonnan este nyolc óra táján iparkodtak haza. A Fejérvári uton akartak villamosra szállani. Az Áflos-ut végén, egy hid alól egy férfi toppant a leányok elé és azt kérdezte: — Hová iparkodnak, kisasszonyok!

A leányok nem válaszoltak. Ki akartak térni, de a férfi Pollák Aranka után kapott és megragadta a ridiküljét.

A leány segítségért kiabált, védekezett, de a betyár nem engedte zsákmányát. A másik két leány segítségért kiáltva elfutott.

Szőke Imre 704. számú villamos kocsivezető rohant elsőnek a segélykiáltásra. Az utonálló gazember épp akkor dőfte kését harmadszor a szegény leány vállába, aki a vérvesztéstől alétlan a földre zuhant.

Szőke torkonragadta a bitang merénylőt, a kést kicsavarta a kezéből. Most már sokan siettek segítségül. A merénylőt majd hogy meglincselték. És rnyót, botot törtek el a hátán. Végezetül rendőr is érkezett, aki a merénylőt Wimmer János borbélysegéd személyében letartóztatta.

Pollák Arankát egy arra haladó magánfogaton vitték a Rókus-kórházba súlyos sebekkel.

Agyonlőtték a párisi rendőrfőnököt.

Blot párisi rendőrségi másodfőnököt, egy párisi távirat szerint ma este egy Delannay nevű ember, akit a rendőrség egyes muzeumokban elkövetett lopások miatt keresett, revolverrel agyonlőtte. A kíséretében levő Nugat rendőrfelügyelőt is halálosan megsebesítette az egyik golyó. Delannay azután öngyilkosságot követett el.

A király Gmundenben.

Gmundenből táviratozzák, hogy a király ma 4 óra 27 percek a cumberlandi és württembergi heregi pár látogatására Gmundenbe érkezett és 6 óra 30 percek ismét visszautazott Ischlbe. — A fürdő közönsége élénk óvációkban részesítette a felséget s midőn az esplanaden áthaladt, a fürdő zenekara az osztrák himnuszát játszotta. A város fel van lobogóva.

A külföld.

A trónváltozás Perzsiában.

Teherán, július 19.

Mohamed Ali perzsa sah most már hivatalosan is lemondott a trónról. A volt sah egyelőre az orosz követségen tartózkodik orosz és angol katonák védelme alatt. — Figyelemreméltó az orosz kormány újabb jegyzéke, melyben ismét kijelenti, hogy nem kíván Perzsia belügyeibe avatkozni.

Legújabb távirataink a perzsa trónváltozásról a következők:

Teherán, július 19.

A szombatra virradó éjjel Sipahdar és Sardar Assad a következő táviratot intézte Anglia és Oroszország diplomáciai képviselőihez: A mai nemzetgyűlés döntése értelmében annak küldöttsége kell, hogy Mohamed Ali volt sah elé menjen és az uralkodásban beállott változásról értesítse. Miután a sah ez idő szerint mint menekülő az orosz követségen angol-orosz védelem alatt áll, kérjük excellenciádtokat, hogy holnapra időt tüzzenek ki, melyben a sah fogadhatja a küldöttséget.

Mohamed Ali ma reggel Anglia és Oroszország képviselői útján a következő választ adatta: A sah kijelentette, hogy amideőn az orosz követségen menedéket keresett,

ipso-fakto lemondott. Ezért a küldöttséget nem kívánja fogadni. Valószínű, hogy a sah rövid idő múlva Oroszországba utazik.

Pétervár, július 18.

A pétervári távirati ügynökség értesülése szerint az orosz kormány külföldi képviselői útján a következő jegyzéket intézte az idegen kormányokhoz: Mohamed Ali sah családjával és kíséretével tegnap reggel a császári követség nyári székházában keresett menedéket. A perzsi szokás szerint a saht vendégszeretettel fogadták és az öt megillető tiszteletben részesítették. A londoni kabinetel történt megállapodásunk értelmében a sah személyét az orosz és angol követség egyesített csapatai őrzik és az általa lakott helyiségekről az orosz és angol zászló leng. Az a tény, hogy a sah az orosz követségen menedékben részesül, egyáltalán nem változtat július 3-iki körtáviratunkban felállított azon elven, amely abban áll, hogy nem avatkozunk be Perzsia belügyeibe.

Teherán, jul. 19.

A régi parlament helyreállításának terve keresztülvihetetlennek bizonyult. Ezért új választási törvény alapján képviselőválasztások lesznek szükségesek. A capatait pénzzel akarják eltéríteni a fosztogatásoktól. Az örmények, amelyek megszólalásuktól tartottak, ismét megnyugodtak.

Meghalt a spanyol trónkövetelő.

Páris, július 19.

Egy kurta távirat jött ma Comoból, amely ezt adja hírül:

Don Carlos Bourbon herceg ma este fél 6 órakor Varesében, ahol egy idő óta családjával tartózkodott, meghalt.

Don Carlossal egy érdekes és viharokkal teli élet szűnt meg. Don Carlos, teljes néven: Carlos don Károly Mária de los Dolores, János, Izidor, József. Született 1848. március 30-án, 1868. október 3-án VII. Károly néven föllépett irónkövetelőnek és felszólította a basskokat, hogy álljanak melléle. A spanyol kormány akkor leverte zsoldos hadseregét, de 1974. Estella mellett diadalt aratott, majd később újra levették róla kezüket a támogatói. Azóta is megkísérelt sok mindent, míg végre esőndes ember lett belőle.

Bülow elutazá a Berlinből.

Berlin, július 19.

Berlinből jelentik: Röviddel fél 1 óra után Bülow herceg és neje nyitott kőfogató kocsin a Wilhelm-strassén át a Lerter-pályaudvarra hajtatott. Az odavezető uton nagyszámú közönség gyűlt össze. Sokan követték a kocsit, mely lépésben hajtatott. A pályaudvar előtt valamin a peronon nagyszámú közönség üdvözölte a herceget. A peronon megjelentek Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár és neje, az összes Berlinben időző miniszterek és államtitkárok, a birodalmi kancellári hivatal és a külügyi hivatal tisztviselői, számos diplomata valamint a Vilmos császár megbízásából az első tábori gárdatüzér-dandár parancsnoka, Heineccius ezredes szárnysegéd, aki a hercegnőnek pompás virágcsokrot nyújtott át. Mielőtt Bülow herceg a megjelentektől bucsut vett, hosszabb beszélgetést folytatott Bethmann-Hollweg birodalmi kancellárral. Amidőn a vonat 1 óra 20 percek indult, a közönség a „Deutschland, Deutschland über alles“ dalra zendített és azt kiáltotta: A viszontlátásra!

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

A negyedévi átalány.

Szélhámosság Korda Andor nevében.

Budapest, július 19.

A rendőrség egy budapesti iparvállalat feljelentésére érdekes ügyben folytató nyomozást. Csalószövetkezetet üldöz, amely egy országgyűlési képviselő nevével visszaélve, egész sereg részvénytársaságot károsított meg ravasz módon. Egy a valóságban nem is létező szaklap számára, melynek főszerkesztőjeként az illető képviselőt szerepeltették, hamis levelek alapján átalányokat csaltak ki különböző pénzintézetektől és több iparvállalattól, míg végre az egyiknél rajtavesztettek.

A nyomozás megindult, a rendőrség már a csalók nyomában van, de időközben Korda Andor országgyűlési képviselő, akinek nevével a szélhámosságot elkövették szerencsétlenül járt, elgázolta a villamos s így a nyomozás egy időre szünetel.

Néhány nappal ezelőtt a telefonhoz hívták Fodor Istvánt, a Budapesti Általános Villamossági Részvénytársaság vezérigazgatóját.

— Itt Korda Andor országgyűlési képviselő beszél, — szolt egy hang a telefonba — az igazgató urat szeretném egy szivességre kérni. Azt hiszem, lesz még alkalmam, hogy előzékenységét megszolgáljam. Holnap igazgató urnál meg fog jelenni lapom egy munkatársra. Nagyon leköteleztem, ha teljesítené a kérését s ígérem, hogy mindig és minden tekintetben a rendelkezésére állok.

Fodor igazgató megígérte támogatását s bár sohasem hallotta, hogy Korda Andornak lapja lett volna igen szívesen fogadta Virág Mihályt, a Közgazdasági Figyelő belső munkatársát, aki nálla másnap jelentkezett. Virág a következő levelet hozta:

KÖZGAZDASÁGI FIGYELŐ

A közgazdaság minden ágát felölelő szaklap.

Megjelenik naponta. Előfizetési ára havi 60 korona

Főszerkesztő: **Korda Andor**
orsz. gyűl. képviselő.

Tekintetes Igazgatóság!

Tisztelettel kérem, hogy lapom részére, amelyik a magyar iparvállalatok dolgaival összesen és egyenként rendkívüli figyelemmel foglalkozik s az önk részvénytársulatának ügyeit, a társaság érdekeire való különös tekintettel, élénken pártolja, évi háromszáz korona átalányt megszavaztatni és azt negyedévi 75 koronás részletekben folyósítani méltóztatnék.

Ezzel szemben kötelezzük magunkat, hogy a Budapesti Általános Villamossági Részvénytársaság minden hivatalos közlését és hirdetését lapunkban díjtalanul közlétezzük.

Teljes tisztelettel

Korda Andor
orsz. képv., főszerkesztő.

Alig távozott Virág az igazgatósági irodából, újra a telefonhoz hívták Fodor igazgatót s újból Korda Andor kérte, hogy támogassa a kérelmet. Az igazgató megígérte, hogy mindent megtesz, amit csak lehet s Korda bejelentette, hogy másnap délután oda fogja küldeni munkatársát, hogy megtudakolhassa az igazgatóság határozatát.

Másnap elmaradt az igazgatósági ülés s Fodor igazgató ezt egy szolgálóval küldött levélben tudatta Kordával. A képviselő rendkívül elesodálkozott a levél tartalmán, kijelentette, hogy sohasem volt lapja, még kevésbé irt levelet, vagy beszélt telefonon Fodor igazgatóval.

Délután hiába várták, hogy a csalók jelentkezzenek. Ugy látszik, megneszelték a dolgot s nem jöttek többé. Erre megtették a feljelentést ellenük. Időközben kiderült, hogy már több helyen sikeresen működtek.

A nyomozást vezető Egri Péter Pál rendőrkapitány vasárnap délelőtt újból ki akarta hallgatni Korda Andort. A nagybeteg képviselő állapota azonban oly súlyos, hogy az orvosok a kihallgatást és az ezzel járó izgalmakat eltiltották s különben sem tartották valószínűnek, hogy Korda képes legyen értelmesen és összefüggően beszélni.

TÁVIRATOK.

Merénylet a francia miniszterelnök ellen.

Páris, július 19. Clemenceau miniszterelnököt ma sétaközben egy suhanc hátra akarta vágni. Az ütést a járókelők felfogták. Kiderült, hogy a merénylő egy részeg rikkanos volt, ki a franciák nemzeti ünnepe, július 14. óta, mikor Párisban mindenütt nagy vigasság volt, folyton iszik és deliriumban akarta leütni a miniszterelnököt.

A jegyző mint rablóvezér.

Nagyvárad, július 19. A bihari uri rablóbanda ügyében Popecku jegyző ellen újabb fontos bizonyítékok merültek fel. Megtalálták Popeckunak az álarcát, mely jegyzői nyomtatványokkal van bélelve. Popecku letartóztatását megfélebbezte, de a felebbezést elutasították és a rablóvezér jegyzőt továbbra is fogva tartják.

A képviselő fia.

Budapest, július 19. Ártim Mihálynak, a zborói képviselőnek 20 éves Lőrinc nevű fia végzetes szerencsétlenségnek esett áldozatul. Miközben szekeren hajtatott a biharói patakba. a szekeret a lovak belefördítették. Ártim László a habok között lelte halálát.

Letartóztatott ezredes.

Berlin, július 19. Ma itt letartóztatták a berlini 155. gyalogezred parancsnokát, Woger ezredest. Büne az, hogy hét kis leány ellen erőlköztelen merényletet követett el.

Nagy tüntetés a zsidók ellen.

Bukarest, július 19. Turnszeve-rinben ma nagy antiszemita tüntetés volt. A román diákok berohantak az ottani színház nézőterére és a zsidókat inzultálták. Valóságos harc fejlődött ki. A rendőrök sok diákot letartóztattak, kiket azonban később szabadon bocsájtottak. — Az utcán folytatódott a tüntetés, melynek számos sebesültje van. A rendőrség az utcán a tüntetőket szétverte.

Egy polgármester balesete.

Pozsony, július 19. Kucsera István polgármester szőlőjéből motoroskerékpáron tért haza. Utközben a pucumatik kipukkant, a polgármester kivágódott a kövezetre és agyrázkódást szenvedett.

Gyilkosságra alapított bank.

Budapest, július 19. Az Erzsébet és Terézvárosi Hitelszövetkezet ellen, melynek a vezérigazgatója a szabadkai gyilkosságban bűnrészes Klein Pál Lipót volt, Lichter Gyula részvényes csódkérvényt adott be. Az ügyet ma tárgyalta a kereskedelmi törvényszék. A hitelszövetke-

FIGYELEM!

Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalata munka felvételi irodáját Kossuth-és Városház-utca sarkára helyezte át.

zet képviselőjében Farkas Mihály ügyvéd jelent meg, aki kijelentette, hogy a bank 160,000 korona vagyonihiánnyal megbukott, amit Klein Pál igazgatónak a Haverda-üggyel kapcsolatban folytatott manipulációja idézett elő. A vagyonihiány miatt kérte a csődkevély elutasítását. E felett a törvényszék a legközelebbi napokban fog dönteni.

Közgazdaság.

Milyen a termés Hajdumegyében.

Rossz aratás.

Az idei termés becslése.

A földmivelségi miniszter vasárnap adta ki az ország gazdasági tudósítójának jelentése alapján újabb becslést a várható termésmérről. A jelentés kiemeli, hogy a folytonosan hűvös időjárás az aratást hátráltatta s a károk e miatt néhol fokozódtak. A kapás növények fejlődését az eső előmozdította ugyan, de ezekre is ráférne már a napfényes idő. Az aratást az esős időjárás dacára úgy az Alföldön, mint a dombvidéken folytatták s a munkálatokat a gabona tulérése is siettette.

A várható termés mennyisége a múlt évi eredménnyel szemben:

Buza lesz: 34,263 millió métermázsa, a múlt évben volt: 41,627 millió métermázsa.

Rozs: 11,627 millió métermázsa, volt 12,190.

Árpa: 14,443 millió métermázsa, volt 12,263.

Zab: 12,286 millió métermázsa, volt 10,184.

Termés tekintetében Hajdu vármegye az ország vármegyéi között középső helyen áll, bár a tavalyival szemben itt is rosszabb terméseredmény mutatkozik. Buzában legrosszabb a kilátás, mert Hajdumegye azok között a megyék között áll, hol katasztrális holdankint 5 métermázsan aluli termés mutatkozik. — A hajduságon ugyanis holdanként csupán 4,62 métermázsa buzát várnak. Rozsban már jobbak a viszonyok, amennyiben holdanként 5,89 métermázsa termés várható. Őszi árpában legjobbak a kilátások, mert az országos átlagot, 7,26 métermázst felülmulva, holdanként árpában 7,49 métermázst várnak. Zabban szintén jó lesz a termés. Holdanként 7,61 mm.

E négy főkalászoson kívül a többi vetésben közepes termés várható.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 19.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. — Bágyadt irányzat mellett 14000 métermázsa került forgalomba 10 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaneműek közül árpa és zab, valamint tengeri nyugodt, rozs 5 fillérrel olcsóbb. Idő: szép.

Buza októberre	13-98—99
Buza áprilisra	14-17—18
Rozs októberre	10-16—17
Zab októberre	7-67—68
Tengeri júliusra	7-85—86
Tengeri augusztusra	7-95—96
Tengeri májusra	6-94—95
Repece augusztusra	14-20—30

Szerkesztői üzenetek.

A hárfás leány szerelme elbeszélés nem közölhető. A divatból kiment már a hárfázás. Még hozzá ilyen citromizű savanykás hangon.

K. A. dr. Szeged. Midőn kellemes nyaralásodban megzavartunk, ismételt felkérünk, hogy régebbi megbeszélésünkhöz képest szakavatott toladdal mielőbb irjad meg és küldjed az ismertetést két kiváló költőnk kötetéről.

Hortobágyi. A gabonatőzsdére vonatkozó értesítésünk tényleg a helyszüke miatt maradt ki a pénteki lapból. Ezután is rendszeresen közölni fogjuk, mert értékelni tudjuk a gazdák érdekét.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

— Még azzal is tartozom barátjainak, hogy felemlísem, mikép mindkét esetben, ha a katasztrófa egyszer bekövetkezett, nem remélhetnek többé gyógyulást az elmebeteg számára. Az egyszer elvesztett egyensúly mindörökké veszve lesz.

Itt végződött a levél. Playmore ur visszatevette a levelet fiókjába.

Most elolvasta egy legkitűnőbb auctoritásnak véleményét, szólt.

„Dexter oly hatást tett-e kegyedre, mintha az az ember volna, ki idegeinek felgyógyulására alkalmat szolgáltatna? Nem lát utjában semmi akadályt, semmi veszélyt?”

Hallgatásom felelt kérdésére.

„Tegyük fel, kegyed visszamegy Dexterhez”, folytató. „Tegyük fel még azt is, hogy az orvos véleménye ez esetben tulozza a fenyegető veszélyt. Mit fog tenni? Most, midőn utoljára látta őt, azon végtelen előnyvel bírt, hogy meglephet-e őt. Az ő érzékeny idegei megrendültek és engedtek s ő elárulta a félelmet, mit benne felidézett. Ujból meglepheti-e? Ön már nem! Most már el van önre készülve és örködni fog önmaga fölött. Ha semmi rosszabbal nem találkozik, ezentul ravaszságával lesz dolga. Mérközhetik-e vele ravaszságban, konokságban? Lady Clarinda nélkül végkép, menekülés nélkül elámitotta volna kegyedet Beaulyné bűnössége tárgyában.”

Erre sem tudtam mit felelni. Mindazonáltal elég bohó voltam a feleletet mégis megkísérlni.

— Igazat mondott — felelt Playmore ur, mert elég ravasz volt belátni, hogy az igazság segíteni fog neki gyanuja ébreztésében. Csak nem hiszi igazán, hogy gyanujában osztdzott?

— Mért nem? — mondám. Hogy Beaulyné valóságban mit tett azon éjjel, azt ő éppoly kevésbé tudta, mint én — mielőtt Lady Clarindával találkoztam. — Még hátra van megtudni, nem lesz-e ép annyira meglepetve mint én voltam, ha megmondom neki azt, mit Lady Clarinda beszélt nekem.

E kerek felelet oly hatást idézett elő, melyre nem voltam elkészülve.

Meglepetésemre Playmore ur a maga részéről rögtön abbahagyott minden további vitakozással. Ugy látszik, kétségbeesett rajta, hogy meggyőzzön s közvetve be is vallotta legközelebbi szavaiban.

— Semmi, amit mondhatnék, nem bírhatja-e rá kegyedet, hogy úgy gondolkozzék e dologban, mint én? — kérdé.

— Tapasztalása és tehetsége hiányzik arra — feleltem. Sajnálom, hogy be kell valanom, de nem gondolkozhatom úgy, mint ön.

És kegyed valóban el van rá határozva, hogy Miserrimus Dexter újból meglátogatja? Megigérttem, hogy ismét meglátogatom. Kicsit várt és elgondolkozott.

— Kegyed azzal tisztelt meg, hogy tanácsomat kérte — mondá. Én komolyan azt tanácslom kegyednek kedves Eustacéné, hogy ígérletét szegje meg, sőt még ennél tovább is megyek. Kérem, ne látogassa meg többé Dexter.

Ugyanaz, mit anyósom is mondott már! ugyanaz, mit Fitz Dávid ezredes, mit Benjamin mondottak. Mindnyájan ellenem voltak. És mégis megmaradtam határozatomnál. Magam is csodálkozom makacs megátalkodottságomon, ha most annyi idő után, visszatekintek reá. Csaknem szégyenlve mondom el, hogy nem feleltem Playmore urnak. Ő várt, még mindig rám tekintve. Ez állhatatos, kutató tekintet felháborított. Felkeltem és szemlesütve álltam előtte.

Ő is elhagyta helyét. Felállt. Megértette, hogy az értekezletnek vége.

(Folyt. köv.)

A cséplés kezdetén

ajánlok: gépolajzókat, tömitéseket,

I. rendű gépsziját.

buzaminőség mérő és egyéb mérlegeket, általában minden gépészeti cikket

Sesztia Lajos

vaskereskedése DEBRECEN

23 Piac-utca 23. szám alatt.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voálok cosmanosi savannak, judisch faulard, batiszt, atlasz szatin 120 cm. széles sima színes francola batisztok, himzett és aszur batisztok, angol zefirrek és szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban

kész női ruhák és bluzok

himzett batisztban.

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. l.

Alapított 1842. évben.

Donogán és Somossy

Debreczen,

≡ Kistemplom-bazár. ≡

Mosó kelme ujdonságok!!

Zefir, Batist, Ottomán-
vászon, Kreton, Voile
de laine

óriási raktára!!

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára és gyógyszerészeti műlaboratoriuma.
DEBRECZEN, Főpiac 31. szám alatt
a városházzal szemben.

Bel- és külföldi gyógyszer-különlegességek,

a naponta felmerülő

hasonszenvi gyógyszerek, kötszerek, szépítő szerek.

➔ Gyógyszerujdonságok legnagyobb raktára ➔
DEBRECZEN és vidékére.

18

Alapított 1561.

Telefon: 270.

Debreczen szab. kir. város

KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.

(Városházépület, Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebbig;

☐☐ jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésebben állíttatnak ki. Vidéki megrendeléseket gyorsan és

☐☐ pontosan eszközöl. ☐☐

Tartós betűrekből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.

APRÓ HIRDÉTESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fill., a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást kerest — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik; „Érdek nélkül”, „Csak titokban”, „Mégegyszer”, „Béla” jeligére.

Elutazás miatt 1-2 hét múlva személyesen válaszolok leveledre, címem addig Anna lak, Csizfűrdő.

Intelligens állami hivatalnok nősülés céljából ismeretséget óhajt kötni feltűnően szép urleánnyal vagy asszonnyal. Hozomány mellékes. Fényképpel ellátott levek „Buza- virág” jelige alatt a kiadóba kéretnek.

Ajánlat.

Aromás és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félegyháznál. Villanyüzemű kávé pörköltje a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok. 6

Izléses virágcsokrok a legszebb kivitelben Paczelt Jánosnál készülnek.

Kapukulcsot és mindenféle lakatos munkát gyorsan készít Juhász István műlakatos műhelye. Kazinczy-u. 2.

Raktárhelyiség, tágas és világos, azonnal kiadó Piac-u. 19. sz.

Használt és új boros hordók minden nagyságban eladók, Péterfia 76. sz.

A csépléshez szükséges gépszijak I. rendű minőségben Sesztina Lajosnál kaphatók.

Szépe Lajos uri-divat üzletében Kossuth-utca 6. napernyők minden árban.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Gramofon és lemezujdonságok raktára Molnár Testvéreknél Egyház-tér 3.

Mosókélme ujdonságok óriási raktára Donogán és Somossynál.

Egy füveg. Mollitergin 1 kor. Mihalovits Jenő gyógyszerárában Főpiac 31.

Blatner Gyulánál főtér, megyeházzal szemben, képek keretezése a leggyorsabban készülnek.

Kereslet.

Négy középiskolát végzett fiu tanulónak felvétetik, Csáthy Ferenc könyvkereskedésébe.

Eladás.

Érmelléki hegyi bor, nagymennyiségben eladó. Csapó-u. 27.

Bihar-Diószegen közel a vasúthoz, 6 hold bőtermő szőlő teljes berendezéssel, pince és egyéb mellékkel eladó, bővebb felvilágosítás lapunk kiadóhivatalában.

Uj ház Miklós-utca végén Szoboszlai uton, 3 nagy szoba, veranda, jó víz, 500 négy- szögöles bekerített gyümölcsösrel elköltözés miatt minden elfogadható áron eladó.

Egy jókarban levő kerékpár olesón eladó, cím a kiadóban.

Eladó szőlő. Kiskágyán, Kopeckzy József tulajdonát képező két hold szőlő gyümölcsös- sel, teljesen felszerelve épületekkel, borpincével eladó. Vevők Kass Jánosnál, Szeged, jelentkezhetnek. Ügynökök kizárva. 52

Kittinő használt hegedű eladó. Cím a kiadóban.

Kittinő írógép, a leg jobb modelű, más vállalkozás miatt olesón, esetleg részletfizetésre is eladó, bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Telefonok, villamos csengők, villámhárítók berendezését, — javítását szakszerűen és juttányosan készít

Földvári L.

Kossuth-utca I. sz.

Telefon 168. szám. 21

Hol van a fogorvos? EGYHÁZ-TÉR 3. SZÁM ALATT

Molnár Testvérek

gramafon és lemezujdonságok raktárában, hol mindenkit megnevetett. Legújabb felvételek: Baumann Károly, Atyai tanácsa, Marcsa lánya esküvőjénél. RÓZSA LAJOS legújabb magyar nő-tája Nem tud senki semmit rólam. Schlezák leghiresebb opera énekes. Környei Béla pesti opera énekes legújabb felvétel. Tessék meggyőződni. 30

Meghívás.

A DEBRECZENI SZŐLŐ és BORTERMELŐ SZÖVETKEZETNEK 1909. évi augusztus 5-én, csütörtökön d. u. 4 órakor, a Kereskedő társulat tanácskozó termében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgy: Bekebelezett kölesön konvertálása.

Kelt Debreczenben, 1909 július 16-án tartott ülésünkből.

Jegyzet: A közgyűlésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy üzletrész egy szavazat gyakorlására jogosít, amely akár személyesen, akár valamelyik szövetkezeti tag által képviselve érvényesíthető, husz szavazatnál többet azonban senki sem gyakorolhat, akár saját nevében, akár meghatalmazás alapján együtt (Alapszabály 8. és 9. §§.)

Nyári idényre

olcsó árakon ajánl

Angol Jefirt, francia Batiztot, fehér és szines

ruhavásznat

mosó és gyapju Dalaint bordu-
ros mosó árut hazai gyártmányu **fehérneműeket,**
kartonokat férfi és női
keztükét és harisnyákat, Siffon vászon és asztalneműket
nyári takarót és paplanokat.

— Napernyők minden árban. —

SZÉPE LAJOS

női divatüzlete DEBRECEN, Kossuth-utca 6. sz.